

paper de vidre

www.paperdevidre.tk

nº16 23 de setembre del 2003

PRÒLEG

Fars i focus – *Julià Guillamon*

ENTREVISTA

A Toni Sala, escriptor - *Carles Miró*

ESCRITS

Terres ermes – *Quim Cardús*

La cullera de Serralves – *Anna Costa*

El delator – *Mr. Derwatt*

Dos contes - *Magda Fernández*

Primavera de sal – *Àngels Gregori*

Cròniques grises de diumenge – *Rubèn Intente*

Encara la filosofia - *Ricard Mirabete*

Puzzling it over - *Guillem Miralles*

Un problema monumental – *Laia Miralles*

(S)al i (S)orra – *Francesc Parés*

From the cradle to the grave – *Sr. Polissó*

Manifest per una arquitectura... – *Josep Ricart*

XXIV - *Lola Ribó*

Nou Haikús en ella – *Joan Soler*

Estafa – *Roger Tudó*

En la realitat de sobrecàrrega informativa, el paper de vidre és una guia per orientar a través del coneixement específic propi de cada experiència individual, amb escrits amb claredat d'idees, concreció, imaginació, i desimboltura i alegria expositives.

C A N V I S

Aquest és l'últim número de la revista que apareix com a Format Gran. A partir d'ara, independentment de la quantitat d'escrits que incloguin, tots els números tindran el mateix format. No hi haurà més diferències entre Format Gran i Format Petit. El Paper de Vidre tindrà edició cada dia 23 de cada mes de l'any exceptuant el mes d'agost.

Intentarem que cada número contingui una entrevista i un pròleg. Tothom pot fer suggerències i realitzar entrevistes. Envieu qualsevol proposta de col.laboració a l'email de la revista. El proper n° de Paper de Vidre sortirà el 23 d'Octubre. Podeu enviar ja els vostres escrits.

Hem inclòs un *Llibre de Visites* a la web per a deixar constància escrita pública de qualsevol comentari que vingui de gust fer a lectors, visitants i col.laboradors habituals; en referència a la revista o a qualsevol altre tema.

paperdevidre@hotmail.com

FARS I FOCUS

Pròleg

per Julià Guillamon

Julià Guillamon (1962) és crític literari del diari La Vanguardia (crítiques al suplement Cultura/s dels dimecres). Ha aconseguit crear un estil molt personal que combina la divulgació i l'opinió sobre les obres amb contínues comparacions i analogies que n'amplien el marc de referència.

El seu darrer llibre La ciutat interrompuda (2001), Ed. La Magrana, és un crònica de la transformació de Barcelona a través de la literatura de Quim Monzó, Miquel de Palol, Sergi Pàmies, Félix de Azúa o Eduardo Mendoza (entre d'altres). A través d'una àmplia base documental provinent del periodisme, el còmic, la fotografia i el cinema, es mostra el pas d'una ciutat decrepita però estimada –la Barcelona dels setanta-, a la ciutat postmoderna, planificada pels poders públics i els capitals internacionals.

A començaments dels anys noranta el centre KRTU em va encarregar d'organitzar juntament amb Glòria Picazo, una exposició sobre revistes de creació que es va dir "Literatures submergides". Hi vam treballar més d'un any i hi vam aplegar centenars de publicacions de tota mena, que es presentaven a la sala amb vitrines i amb uns projectors de microfilms. Vist en l'època de l'Acrobat Reader, queda una mica antic, però ens va semblar que posar-hi aquells lectors de microfilms tenia un significat que el visitant entendria. Per una banda, resolíem el problema que sempre hi ha quan es volen mostrar aquest tipus de publicacions: n'hi ha moltes de mira'm i no em toquis. Volíem donar a entendre, que tots aquells papers (des de simples fotocòpies a revistes de paper "couché" amb vocació de "magazines", però fets amb quatre pessetes), eren molt vius, i que per això els ensenyàvem. Però que, al mateix temps, calia mirar-los amb perspectiva per descobrir el lloc central que ocupaven en la història de la literatura i de les arts plàstiques des dels anys seixanta. Revistes, col·leccions de "plaquettes" quaderns, no eren un complement marginal de la literatura "real" de novel·les i llibres de poemes sinó l'expressió dels nuclis més actius i interessants, i que sense la seva aportació hi havia un munt d'aspectes de la cultura d'aquells anys que no s'entien. Em sembla que la vam encertar, perquè al cap de molt poc temps, un seguit d'autors que només havien publicat revistes i "plaquettes", van començar a treure els seus llibres del calaix i a donar-los a conèixer en editorials diguem-ne comercials. El cas més conegut i d'un èxit més llampant és el de l'Enric Casassas.

Jo crec que hi ha dues menes d'escriptors que, fent servir com a model les "Historias de cronopios y famas" de Cortázar, podríem anomenar focus i fars. Els focus consideren que el prestigi, la credibilitat i el reconeixement són una cosa purament exterior: provenen de la llum d'un reflector molt potent, que sorgeix entre núvols de cotó fluix, per il·luminar-los teatralment i investir-los d'honors i poder. Si no tenen prou d'èxit, si el públic no els fa gaire cas, la culpa no és d'ells sinó de la lluminària. I dels altres escriptors que brillen més i que els fan nosa. Que els treguin del mig! Els fars, en canvi, creuen que la única llum que il·lumina aquests indrets és una llum interior. Que la capacitat de fer-se sentir i que et respectin no la pot imposar ningú, per més que brami. Que la capacitat d'incidir sobre els lectors és el resultat d'una tasca constant, de fixar referents amb rigor i independència de criteri. Tot i el nom tan galdós que duen, els fars no pretenen ser sentinelles de la qualitat suprema ni de la idea de Catalunya. Simplement, elaboren idees i discursos que puguin ser interessants per als lectors. Les tribunes influents, els llocs estratègics que els focus volen ocupar tant si com no, els creen els fars amb la llum que els ve de dins. De vegades n'hi ha prou amb un llibret sense peu editorial, o una revista, que surt del no-res, i que arriba a ser una referència.

Sort d'això. Ara, com fa trenta anys, les revistes serveixen per experimentar i provar les forces, definir opinions i punts de vista, enfrontar-se per primer cop a la mirada dels lectors i experimentar els sentiments complexos que acostumen a provocar les nostres narracions i poemes publicats: tots els esponjaments de l'emoció barrejats amb un neguit que no se sap d'on ve, recança i afany de superació, emmirallament i fal·lera de tornar-hi. Aquestes sensacions formen part d'un aprenentatge imprescindible. Ben fet, ajuda a comprendre que el valor literari el construïm nosaltres mateixos amb el nostre talent i la nostra exigència. I que podem fer-nos entendre i arribar a la gent sense necessitat d'altaveus despentinats ni de la maquinària rutilant de l'autoelogi. Quan arribi el moment de les grans obres, si és que arriba, tot això que tindrem guanyat.

UNA VEU PEL GORIL·LA BLANC

Entrevista a Toni Sala

per Carles Miró

miralmiro@yahoo.com.au

Toni Sala (*Sant Feliu de Guíxols, 1969*) és escriptor i professor de secundària. Va rebre el reconeixement de la crítica des del primer llibre. Amb la *Petita crònica d'un professor a secundària*, es va convertir en un escriptor d'èxit. Ara s'ha posat a la pell del goril·la més famós del món.

Llibres:

Entomologia (Premi Documenta 1996), contes.

Pere Marín (1998), novel·la.

Bones notícies (2001), contes.

Petita crònica d'un professor a secundària (2001), no ficció.

Pineda de Mar (2002), no ficció.

Goril·la blanc. Memòries d'en Floquet de neu (2003).

És la segona setmana de juliol. La calor ha començat aviat i ja fa un mes que dura. Toni Sala viu a Pineda de Mar. Casa seva és a la muntanya, la part alta de la població. L'estudi on treballa dona a un bon quadrat de gespa. Més avall, es veu l'extensió de cases i, al fons, el mar. I tan sol com vulguen. Tornem a dins per parlar. Hi ha dotzenes de llibres apilonats en una taula. "Des de les obres que tinc els llibres en sacs", diu. "El fuster ha de venir a prendre mides per fer-me una llibreria. Fa mesos que està avisat. ¡I encara l'espero!". Estic a punt de suggerir que vagi a l'Ikea, però callo. De seguida comencem a parlar d'altres coses.

La major part de la gent que et coneix o a qui, almenys, li sona el teu nom és per la *Petita crònica d'un professor a secundària*. Abans eres un autor minoritari. Tan diferent era la *Petita crònica* dels llibres anteriors?

Depèn de com t'ho miris. Els escriptors sempre escriuen sobre el mateix, sempre escriuen el mateix llibre. El que canvia és el format, i en aquest sentit sí que va ser un intent de trencar amb la narrativa anterior, a veure què passava. Perquè si a sobre d'escriure el mateix llibre encara ho fas de la mateixa manera...

No estàs cansat de ser el profe de Catalunya?

Més que cansat, l'expressió seria "tip". Però els reformistes encara em persegueixen. Dos anys després de la *Petita crònica*, ara que trec un llibre sobre goril·les, encara envien cartes al diari queixant-se que es parli tant de mi. Em donen molta vida.

Si un mer llibre, un llibre sobretot descriptiu, que descriu el que tu veies al teu institut durant un curs, pot armar el guirigall que ha armat la *Petita crònica*, que se t'ha posat la consellera d'ensenyament com una mona i que els inspectors salten com feres quan senten dir el teu nom — això em consta —, què passaria si un regidor d'un ajuntament escrivís una crònica similar? Vull dir, fa l'efecte que vivim en un país que impera la llei del silenci. O sóc jo que m'he tornat paranoic?

És un país molt poruc, en això hi tenim una tradició secular. La cosa maca, però, és que, si el tema, com en el cas de l'ensenyament, es manté a dintre de les fronteres, la por és recíproca. Vull dir que els professors tenen por dels polítics i els polítics, al mateix temps, tenen por dels professors. Això s'aguanta fins que ja no hi ha res a fer, que és el que em sembla que ha acabat passant amb el sistema públic d'ensenyament secundari.

I després d'haver-la feta grossa, escrius un llibre sobre el Floquet. Era per canviar totalment de registre? Com et decideixes a fer una cosa així?

Va ser un encàrrec, però el vaig acceptar amb molt de gust. Potser per la por que dèiem, el nostre país també és molt poètic, això no ho nega ningú. Jo cada dia, quan em desperto, em pregunto: a veure amb quin poema em sorprendrà avui el meu país. La política, la televisió, les empreses, els diaris, els intel·lectuals... Has vist enlloc unes campanyes institucionals tan poètiques com les que ens fan aquí? Tu pensa, en el cas d'aquest pobre goril·la, que ve de fora, fins a quin punt no ha hagut de sofrir la nostra poesia... Començant pel nom! Vaig pensar que escriure aquest llibre m'aniria bé per constatar fins a quin punt la intel·lectualitat catalana defensa la seva pròpia poesia... **Trobes que els intel·lectuals catalans estan en l'"edat lírica", que en diria Kundera, o en l'"edat del pavo"?**

No, no, estan en l'"edat del pavo", i encara diria més, en aquest moment veuràs la major part dels plumífers del país en plena parada nupcial. S'acosten les eleccions, saps? Recomano a tots els amants de la natura humana que s'hi fixin bé, perquè aquest espectacle no el tornarem a veure fins d'aquí quatre anys, i això anant bé. Fan uns desplaçaments de cua preciosos.

Goril·la blanc ha sortit en una col·lecció de llibres de no-ficció. Però són les "memòries" del Floquet, o sigui que és el Floquet el que parla i ens explica la seva vida. Home, no hauria de sortir en una col·lecció de novel·la això?

Si et demanessin on hi ha més realitat, en un poema d'en Carner o en un telenotícies migdia, tindries cap dubte? Si jo escrivís un conte sobre un escriptor que escriu un llibre on un goril·la explica la seva vida i els editors decideixen publicar-lo a no-ficció, la trama del conte et semblaria real o fictícia?

Fictícia. Ja. Abans de la *Petita crònica* tot quedava molt clar: feies ficció, encara que de vegades sortia algú amb el teu nom. Ara, de cop, tot és no ficció, potser perquè tot el que expliques del goril·la està documentat...

Sortia el meu nom de vegades, però, encara que no sortís, quan escrius "jo", fins que no ho desmenteixis aquest "jo" substitueix el nom de qui parla... És ben elemental, no puc pas posar: "En Toni Sala em vaig aixecar aquell matí". Caldere deia que tot el que escrivia li havia passat. Tot el que s'escriu és real, si escrius tocant una mica de peus a terra, que és del que es tracta.

A mi el que em va sorprendre és que, tot i que al principi et sorprèn que sigui el goril·la qui parla, la cosa funcioni.

La literatura està plena de bèsties que parlen. Els animals garlaires tenen un paper semblant al del boig, que es pot permetre dir la veritat. De fet, fixa't "animalades" o "bestieses" funcionen com a sinònims de "bogeries".

Sé que vas viatjar a Guinea per veure d'on havia sortit el Floquet. El viatge va canviar alguna cosa? Vull dir: ja sabies quin llibre volies escriure abans i només vas a anar a l'Àfrica a documentar-te sobre algun aspecte concret o com va anar?

Vaig anar a l'Àfrica perquè, per llibres que llegís, no em veia capaç de descriure la selva. La selva és un element molt important, al llibre. Tota la història del goril·la engabiats remet a les primeres pàgines del llibre, és a dir, a la part de Guinea. Pensa que una de les peculiaritats d'en Floquet és que no ha nascut en captivitat. Vol dir que té un passat per recordar, uns referents, un món perdut. Això, si ho volia descriure mínimament, ho havia de veure. De manera que me'n vaig anar a l'Àfrica, on, personalment, no se m'hi havia perdut mai res. Com que l'objectiu del viatge no era pròpiament visitar Guinea sinó recollir-hi un material, encara que fossin apunts o records, el xoc va ser considerable, perquè, és clar, no només m'hi vaig trobar la selva d'en Floquet, sinó que m'hi vaig trobar l'Àfrica sencera. Un primer viatge a l'Àfrica no és cap broma! De fet, hi va haver un moment que la cosa va fer-se tan dura que vaig haver de parar de prendre apunts i dedicar-me a sobreviure psíquicament, per dir-ho així.

Tan fort com per tornar-te boig va ser?

És que et trobes davant d'una cosa inabarcable. Has de ser molt de pedra perquè no t'afecti. Conrad ho explica perfectament a "El cor de les tenebres". De fet, ho va resumir en una frase: "Abans d'anar al Congo, jo era un animal".

I aquesta experiència teva ens l'explicaràs en algun llibre, en format llibre de viatges o així?

Coneixes algun editor que vulgui jugar-s'hi quatre euros? Si vols un secret, vaig presentar el text a un concurs d'aquests tan ben dotats que es feia a Sabadell, però la competència era molt forta i va guanyar-lo una novel·la generacional.

El Floquet és un animal que s'ha passat la vida engabiat i sota la mirada dels visitants del zoològic. Aquestes dues coses, explicades pel mateix goril·la, o sigui vistes des de dins de la gàbia, xoquen amb la imatge tendra, de nino de felpa, de mascota de la ciutat, etc. que tenim.

Diran que ens vols trencar la il·lusió.

Ja t'ho he contestat abans, això. En Narcís Comadira va escriure un article dient que el llibre trencava aquesta imatge tonteta. Si el llibre té èxit, pot acabar amb la visió poètica que teníem d'en Floquet. El mèrit seria canviar-la per una altra. Per alguna cosa el llibre no es diu Floquet de Neu sinó Goril·la blanc.

El Màrius Serra ha dit en un article que els catalans som uns goril·les blancs. Com ho veus?

És una lectura. També et diré que els catalans en sabem molt, de fer el mico.

El Floquet ha tingut diferents dones, bé, diferents femelles. Això de la gàbia i la família... en fi..., ja has pensat que molts matrimonis poden veure-s'hi reflectits?

M'estàs dient que és una apologia de la poligàmia? No, home! Ja saps que aquí el tema es resol amb una figura perfectament institucionalitzada, també, que és la de l'amant i que té l'avantatge de ser una mica més sofisticada, perquè no s'exposa tan indiscriminadament...

Que tenir amants no és exposat?!

El que vull dir és que no hi ha res com un bon secret. Això ja ho deia la Rodoreda, si m'ho permetes.

I, parlant de promiscuïtat, ara que ets un autor d'èxit ja deuen haver-te començat a dir que els teus llibres bons eren els de quan et coneixia poca gent.

Això no falla mai. Pensa que la *Petita crònica* només va ser ressenyat pels crítics de dos diaris. El llibre anterior, que s'havia venut unes vint vegades menys, havia tingut ressenyes a cinc, de diaris. Ja et dic que aquest país és pura poesia. Poesia minoritària, a més.

Ja veig que no ens prepares cap llibre de versos.

Doncs mira, podria ser... Potser l'única possibilitat seriosa per un escriptor en català és al terreny de la poesia.

Què escrius, ara?

Actualment em dedico a la literatura oral. A les entrevistes, principalment. Si a sobre vull llegir algun llibre, no em queda temps per res més.

TERRES ERMES

Quim Cardús i Cardellach

joaquimcardus@hotmail.com

TERRES ERMES

Temps de terres ermes que s'enfonsen com paisatges de postal.
Plou la circumstància, persisteix com l'elegància d'un canal.
Sóc un far de boira marejat com una nòria i despistat.
Himenòpters il·lumino amb la fosca que sense ales ja ha volat.

Qui em podrà descriure la tendresa d'una abella
buscant flors a mig camí?
Qui em dirà mentides per guarir les alegries
que ahir es van quedar a dormir? Amb mi...

Espais de gàbia oberta, maleïts per viure-hi dintre, sense clau.
Jo tanco finestres de barrots fets per enveges. Llenço el dau.
Veig entre les ones una cua de sirena que cantant
atrapa les misèries que altre temps van ser ancorades naufragant.

Per què amb els teus petons de llum de lluna fas créixer ones
que acaricien sentiments.
Torna la tornada, sento la veu congelada
entre el foc dels pensaments. No em sents?

Restes de notícies com cicuta dins l'orella. Compassió!
Flux d'encants d'escates, que voldria empresonar dins un petó.
Eclipsi de foscors, discrets com gota d'ulls que ploren entre el mar.
La sal és menys dolça quan la llàgrima rellisca pel meu far.

I imagino que vols viure en plena nit.
Juguem junts a treure aranyes a l'oblit.
Robarem temps al rellotge que emmudeix aquest meu negre crit.

Penso que voldràs saltar pel tobogan
de la llum que borra penes al teu cant.
Juguem junts a ser mestres de l'escola del bon navegant.

Per què amb els teus petons de llum de lluna fas créixer ones
que acaricien sentiments.
Torna la tornada, sento la veu congelada
d'entre el foc dels pensaments... No em sents.

LA CULLERA DE SERRALVES

Anna Costa i Puyal

Durant el simposi “Futur i funció de l’art contemporani a l’espai urbà” a Barcelona 2002, João Fernandes, *subdirector del Museu Serralves de Porto* explicava que, quan començà a treballar pel museu li parlaren de la possibilitat de convertir l’espai exterior del museu en un jardí d’escultures. Com? Però si tenim uns jardins magnífics. Divuit hectàrees de jardins, prats, boscos, rosers i un llac romàntic. Era una idea preconcebuda sense dubte per algú. Només començar ja havia dit una veritat com un temple, com proposar-se una cosa així! Tot i així, es van matnenir les inquietuds sobre aquell espai exterior i els seus recorreguts, la visió de diferents artistes de l’entorn van aportar propostes i projectes. Exposicions que han possibilitat el diàleg, diferents punts de vista i que segons el programa del mateix museu “ens conviden a enfrontar-nos a noves preguntes i iniciatives, en lloc de només esperar trobar resposta a les nostres perennes preguntes”.

Aquesta voluntat té una aparença molt òbvia i fàcil però, en canvi, al meu entendre hauríem de buscar molt per a trobar intencions tan honestes com aquesta.

D’aquella experiència amb diferents artistes, João Fernandes explicà la història d’una de les adquisicions del museu, una obra de Claes Oldenburg i Coosje van Bruggen. En un dels programes d’exposicions, es van exposar cinc o sis obres de seves en els jardins. Una d’aquestes obres era una gran cullera (1) que s’havia situat de tal manera que es pogués veure des del carrer. Era una bona ubicació per a la obra i aquesta va ser adoptada pel públic i la ciutat. Fou llavors quan la Fundació va creure *que valia la pena* adquirir la peça i buscà els recursos econòmics necessaris. Ens estava parlant de circumstàncies honestes que havien portat a l’ocupació d’aquell espai. Ens estava parlant d’un programa d’adquisicions que no ens va explicar, però un programa. A mi, em semblava generós en sentit comú.

Fou contundent en expressar que les obres no van ser adquirides a través d’el.lecció democràtica, ni tenien perquè ser representatives de la gent. Era qüestió de la *funcionalitat* com la cullera dels Oldenburg.

La funcionalitat d’una escultura està doncs en puntuar els espais, els itineraris, les ciutats, però en puntuar-los bé, que ens ajudi a llegir i a viure. Que en aquest lloc un objecte físic el faci singular per la gent i creï situacions al seu voltant és un bon criteri per omplir els espais.

En aquest cas hi ha una particularitat, estem parlant d’una fundació, d’un *espai privat*. No estem subjectes a uns pressupostos municipals ni a un espai urbà que per a bé o per a mal estan en disposició de ser gastats o ocupats d’una manera preconcebuda.

Un bon programa d’exposicions itinerants i un bon programa a llarg termini d’adquisició d’obres permanents, fan més vertaderes les intencions d’ocupar i *no ocupar* els espais. Com probablement cadascú de nosaltres fem en les nostres cases *espais privats*.

Perquè doncs l’espai urbà no es coneix suficientment com coneixem les nostres parets, i no es programa l’adquisició d’objectes no efímers en les ciutats, posant només aquells elements que funcionen i creen recorreguts, que acompanyen a la gent; que els estimen?

L’encàrrec inicial del jardí d’escultures no podia tenir ni la desena part d’encert que la col.locació d’una peça amb aquella història, amb funcionalitat, amb pares adoptius. I mantenir el potencial dels jardins segurament et deixa descansar més tranquil. Com *ocupar* tot aquest magnífic espai en uns mesos, i després què?

(1) a la conferència João Fernandes es va referir a l’escultura com la “cuchara”. Jo ho he traduït com cullera, encara que a les fotos que he pogut trobar, l’objecte gegantí semblava més aviat una paleta. En aquest cas jo considero que, de fet, potser és igual.

EL DELATOR

Mr. Derwatt

mrderwatt@hotmail.com

EL DELATOR

Il faut choisir, mourir ou mentir. (Céline)

Cuando pequeño me enseñaron
a no decir mentiras
a ceñirme a las verdades
yo, siempre obediente
estúpido a más no poder
les hice caso
y así es como, poco a poco
me fui hundiendo.

No fue hasta más tarde
mucho, demasiado más tarde
que comprendí... sus miedos, sus motivos
descubrí entonces el poder de las mentiras
la mentira de las verdades
porque las verdades se agotan
y verdad a verdad nos vaciamos
porque nada nos queda, amigo mío
cuando hemos dicho todas las verdades.

Ahora ya soy viejo
sólo la muerte me espera
triste morada donde soñar mi única mentira
pero tu eres joven, tienes tiempo
teje urde desteje inventa miente
sobretudo miente
para cuando te descubran
-¿y quien será capaz?
tu ya estarás volando por encima
de sus cabezas, libre, inalcanzable.

MANGO I UN DIUMENGE QUALSEVOL

Magda Fernandez

magdeta@3xl.net

MANGO

Aquest matí era a la fruiteria de la senyora Maria, com cada divendres comprant la fruita per la setmana, de cop, davant meu, una caixa plena de mangos. He perdut el món de vista i ho he recordat com si ho estigues vivint de nou... Feia molt poquet que ens coneixíem, però ben aviat ens vàrem caure bé. Venies d'Amèrica Llatina i ja se sap que els sud americans soleu ser molt afectuosos; us agrada molt el contacte físic amb la resta de persones: toqueu les mans, acaricieu les galtes amb els dits, i sobretot acaricieu les orelles amb aquell to tan vostre... Ens vàrem trobar en una festa d'un amic comú. Tu havies vingut amb la teva xicota i jo amb el meu marit i els meus dos fills. Eres tan jove, amb aquella pell tan terça i suau, al contrari que els mangos. Estàvem conversant tu i jo a la terrassa, lluny de la resta de la gent. A les mans duies quelcom que no havia vist ens els meus quaranta anys de vida. Et vaig preguntar que què era. "un mango" em vas dir, "quieres provar?", em vas preguntar, no vaig saber que contestar-te, ja que començava a notar que em posava nerviosa, com sempre em passa quan algú m'atrau. El vas mossegar, la cara et va canviar, vas tancar els ulls, la teva cara de plaer em va excitar com feia temps que no m'excitava res. Va començar a regalimar-te el suc del mango, primer per la comissura dels llavis, després coll avall, per tot el pit que duies despullat per la calor de la nit d'estiu. Creia que m'encenia, que no podria parar aquell foc que em creixia des del més intern del meu cos..... "gusta?" em vas preguntar, vaig fer que sí amb el cap i vaig precipitar-me contra la teva boca, en un viatge sense retorn. No podia parar-me, ara no. Durant aquells moments no existia ningú més al món, tan sols tu, jo i el suc del mango, entre àcid i dolç, com tu. El suc ja t'arribava a l'alçada de la panxa i em vaig ajupir, arrencant-te els pantalons d'una revolada i vaig buscar, vaig buscar cegament amb el tacte dels llavis el teu sexe i en vaig gaudir com ja havia oblidat que es podia gaudir. No sé quanta estona va passar, fins que vas agafar-me amb els teus braços mirant-me directe als ulls.... "nena, nenita...." em vas dir, mentre m'arremangaves el vestit, vas buscar entre les meves calces fins trobar la part més calenta del meu cos, i mentre em feies l'amor allà mateix, a peu dret, i em besaves els pits amb aquells llavis dolços, com només vosaltres podeu fer-ho, creia que em moria de gust. Volia cridar als quatre vents l'orgasme que m'estaves produint, però no podia, tan sols podia fer petits sorolls a cau d'orella que et feien, si això podia ser, agafar-me encara amb més passió. Em vas fer sentir tan jove..... feia tant de temps que no em sentia tant bé que després de dos fills i setze anys de matrimoni pensava que ja no tornaria a gaudir del sexe d'aquella manera. Ignoro si va ser la teva joventut, o els teus orígens o tan sols el mango, però sempre més recordaré aquell instant, breu però tant apassionat. No vaig tornar-te a veure mai més. A l'endemà mateix marxaves cap al teu país, però cada cop que veig un mango, aquelles imatges tòrrides de nosaltres em vénen al cap, desbocades, com un cavall salvatge, salvatge com tu, fent-me l'amor.

UN DIUMENGE QUALSEVOL

Un diumenge qualsevol. Anem contents, cantant al cotxe, com tantes altres vegades. Som els reis del món. Som invencibles. Som joves, ens tenim l'un a l'altre, ens estimem. Tu i jo. Jo i tu. Que més podem demanar? "- un petó, un petó.....!!!" em dius tot content. T'agafo la cara i et plantifico un petonàs al morros. Genial! Rius! Et poses a riure i això no passa sempre, però ara rius i a mi em fas tan feliç quan em regales els teus somriures...! De cop, un soroll enorme, al tombar el cap, tan sols puc veure quelcom que més tard vaig saber que era el morro d'un camió.. Un crit. La música

continua sonant. Un cop molt fort i seguidament el silenci més absolut que mai he escoltat en la meva vida. És com estar flotant, molt lluny d'allà, sola, tranquil·la, relaxada.... Quan torno a la realitat els meus pares son allà, al meu costat. Fa dotze dies que dormo, lluitant entre tornar o continuar amb el son etern. “- on és?” són les primeres paraules que puc articular “- on és? Cantàvem i em va demanar un petó, no recordo res més...” Els ulls de la meva mare s’omplen de llàgrimes “- no pot ser, no pot ser, ell no..... perquè ell i no jo.....?” Feia vuit dies que era enterrat. No vaig voler anar al cementiri fins que vaig poder fer-ho per el meu propi peu, sola, sense ningú. Tan sols tu i jo. No vaig sentir res especial. Una llosa amb el teu nom? No home no! tu no ets una llosa freda amb un nom!!! Segur que estic somiant i de cop em despertaré i seràs al meu costat, dormint, bocaterrosa, com sempre dorms..... Ja fa deu anys d’aquell diumenge, però sembla que fos ahir. Moltes nits em desperto, plorant, no aconseguixo recordar el somni, però sempre és el mateix, ja que sempre em desperto igual d’angoixada i trista. Em sento molt sola. No he aconseguit trobar ningú que m’entengui com tu, ningú que, com tu, aconseguixi excitar-me tan sols amb un petó, ningú que canti amb mi, mentre condueixo, ningú que ompli el buit que sento dins del cor. Busco els teus petons en altres llavis, però és com besar el gel. No entenc el perquè de la teva mort. No entenc perquè no vaig morir jo en el teu lloc. Ens vàrem jurar amor etern i que sempre estaríem junts, que res ens separaria i un petó... amb lo que em costava a vegades que em fessis un petó..... i ara, per culpa d’un maleït petó, que et va distreure tan sols un moment, em sento condemnada a continuar morint en vida.

PRIMAVERA DE SAL

*A Rafael Vallbona, per passejar-me pels
carreranys i bars amb més poesia de Barcelona
i de València.*

Ara aprendràs que la primavera no és res més
que un jardí fictici edificat per poetes pedants.
La part melancòlica d'uns pares de família
davant d'un calendari per ordenar.
Els dies tristos d'una rosa malaltissa disfressada de festa.
No te n'adones? On és el paisatge d'aquella cançó?
L'abril dels teus ulls s'ha perdut al fons de les maletes
que vam fer, de pressa i a desgana, en el nostre llarg viatge.
La roba per planxar,
les sabates brutes,
els calcetins perduts,
el dentrífic escampat dins la bossa del bany...
Ja saps, totes aquestes coses tan prosaiques que passen
a l'hora de plegar sense tenir ganes de marxar.
No t'accontentes amb la lletra lleugera
d'una cançoneta d'amor
escrita per un pobre noi desolat,
ni amb els quatre versos que escriu la noia *pija* enamorada,
que amb poca destresa va omplint l'agenda d'estudiant.
La primavera, avui, als teus ulls, no és res més
que unes cerveses mal comptades sobre la taula,
paquets de cigarrets rossos per obrir,
música del Sabina més escanyat de fons,
un billar,
una cambrera amb cara de cony,
diaris caducats escampats per les taules,
una màquina de sexe per als més calents
i una barra apegalosa plena de tasses de café brutes.
És aquesta, *mon seigneur*, la primavera de flors
que tant ens han poetitzat?

CRÒNIQUES GRISES DE DIUMENGE – Quinzena Entrega

Rubèn Intente Soler

mussolblau@hotmail.com

- ...
- En la mort? No, mai. O gairebé mai... Però en què exactament? En l'angoixa per saber que t'has de morir, o en pensar quan i de quina manera t'arribarà?
- En tot. En quan, en com... Però també en altres coses: imaginar el propi enterro, la gent que et plorarà... També en la curiositat pel què hi ha després.
- Que ets creient?
- No. O... potser sí... de fet no ho sabria contestar amb un monosíl·lab. L'Església i els capellans me la porten fluixa, naturalment, però la idea del Cel sempre m'ha fet gràcia. Hi penso... A vegades.
- Cavall.
- Cabrón. No m'hi havia fixat gens en aquest àl·fil.
- No es poden fer dues coses a la vegada.
- *Vaia* qui ho diu...
- I... Com te l'imagines aquest Cel que et fa gràcia?
- Buf... No en tinc un disseny prefixat i estable. No et pensis que és un pensament gaire profund. No té, diria, res a veure amb un sentiment de fe madurada, és més aviat com una tafaneria juganera.
- ...
- No sé si és gaire fàcil d'entendre. De la mateixa manera que et pot picar la curiositat per saber de quin color porta les calces la Cris, tot sovint em pica per elocubrar possibles imatges del "més enllà".
- Secret per secret, em quedo amb les calces.
- Sí, suposo que l'exemple no és gaire encertat... Per molt que s'hi vulgui restar mística, la transcendència no s'ha de barrejar mai amb el sexe...
- Místicament et follo el peó.
- Tu mateix. M'acabes d'obrir via per menjar-te la torre.
- Menja'm la polla.
- *Thanks, but I'm not hungry.*
- Mmmm... Haurem de canviar d'estratègia... A veure...
- Avui pringues.
- Pringarà ta puta mare.
- Pringues.
- Però... No en tens cap imatge preeminent? Així... no sé... Pronuncies la paraula cel i bé et deu venir alguna cosa al cap.
- Doncs, no ben bé. Passo èpoques. Hi va haver l'època de les pantalles.
- Les pantalles?
- Et toca a tu, oi?
- Sí, sí, m'ho estic rumiant. Quines pantalles?
- Pfffh... Una mena de teoria... Com una analogia entre la vida i un videojoc... Una adaptació moderna –bastant *cutriler* si tu vols– de la teoria de la reencarnació. Tu estàs en aquesta vida, o.k. Vas sumant punts o perdent-ne segons els teus actes. No es tracta de matar "marcianitus", seria més aviat com treballar o descuidar la competència i fortalesa moral o algun concepte per l'estil. Tot queda comptabilitzat en algun tipus de marcador, un Déu digital, diguem-ne, i segons com t'ha anat passes cap a la pantalla següent, repeteixes, o vas enrera. No ho sé, no la tinc tan perfilada, però seria més o menys això.

- Curiós.
- Sí; no es pot saber mai què hi ha a la següent pantalla, però caldria suposar que és millor. I en el fons això és el què desperta més la curiositat. Com cony ha de ser aquesta cosa estranya per ser millor? La vida és una merda, però a la vegada ens costa horrors imaginar *algu* més interessant o atractiu.
- Per tant no hi ha imatge del cel, ni tan sols de la següent pantalla. Només del mecanisme en el qual estariem suposadament inmersos.
- Psí.
- Rollo Matrix...
- No, ei, la teoria és molt anterior a Matrix. Però reconec que, salvant les distàncies, la pel·li m'hi va fer pensar i que inclús em vaig sentir una mica afalagat.
- Bastant irreverent, si més no.
- Sí. També tinc imatges més dolces.
- Escac. Com ara?
- Una per exemple que no és meva. La vaig sentir d'un amic del meu germà i em va agradar molt. Deia que sempre que intentava imaginar-se com podria ser el Cel li venia al cap aquell moment del matí, quan et despertes abans que et soni el despertador i, mig conscient mig adormit, vius uns segons brutalment feliços adonant-te que pots continuar clapant... Amb aquella son, saps? S'imaginava aquest benestar immens... el coixí; els llençols; l'absoluta indiferència cap a tot el que durant el dia et preocupa; l'abandonament del cos a l'impuls irresistible de la son... això era per ell, el Cel.
- Bona. És una projecció d'un dels moments de felicitat més pura...
- Exacte. Projecció d'un plaer terrenal, un plaer més subtil i inofensiu que tots els que tradicionalment s'han col·locat al catàleg de pecats, però en el fons, un plaer terrenal com un altre. L'error és el mateix de sempre: procurem fer-nos una idea de les abstraccions partint de trets que inevitablement hem d'anar a buscar en el cabàs de l'experiència corpòria, concreta, temporal i per tant finita. Per això no em puc conformar amb una imatge del Cel, perquè sé que per definició estarà contaminada. És impossible anar més enllà de les fronteres de l'espai temps, sensació... olor, imatge, textura... Extrapolem ingredients propis de la vida tal com la coneixem, per mirar de bastir una intuïció només aproximada del què de cap manera no podem conèixer. No sé... la brutal sensació de l'orgasme; la pau interior que genera observar una posta de sol; la tendresa que transmet la mirada d'un cadell de gat persa; la ingravidesa d'anar fumant... No hi ha res que s'escapi d'aquesta combinatòria que és, paradoxalment, infinita i a la vegada limitada per essència...
- Com els terroristes islàmics que moren convençuts que els esperen una colla de paies amb les cames ben obertes... també és projecció.
- I tant, anant al concret, seria ben bé això. Com a mínim, en la seva projecció són més sincers o menys castrats que els parroquians que es passen la vida grogs de mareig de tant com s'esforcen a procurar associar el concepte d'eternitat, a alguna cosa que vingui de gust. Com hem de perdre la por a la mort si el que hi ha després no té cap gràcia? És la putada. Per gust ens imaginariem tots un paradís ple de marranotes que ens concedissin per fi tot allò que en vida ens ha estat negat, però com que som tan futudament "intel·ligents", sabem que el tema del paradís tampoc no es pot resoldre d'una manera tan pueril com fan els terroristes. Ser occidental i no haver-se *tragat* tots els preceptes del catequisme ateu és un drama, és tràgic, em pots ben creure.
- En aquests moments el teu drama és haver-me deixat la Reina a tiro. *Rindamos todos un sincero i emotivo minuto de silencio por la muerte de Isabel la Católica.*
- ...

- *La Reina ha muerto. Viva la Reina.* Quines frases... collons.
- Estic ben cardat...
- O sigui, tornant al tema... que si no ets ateu, ets creient, no?
- No és tot tan senzill com jugar a escacs.
- Ei, sense blasfemar, que jo no m'he fotut en cap moment amb la teva religió.
- No en tinc de religió. Tinc interès... I tu? No dubtes gens tu?
- Dubto de si acabar la partida en tres moviments o en cinc. Estàs mort. Per cert, que et sembla el Cel ara que ja no ets entre els vius?
- S'assembla bastant a la idea que m'havia fet de l'infern... fill de... No dubtes, vaja.
- No. Jo no m'hi enredo en misteris metafísics. Per mi la setmana que ve ja constitueix en si mateixa un misteri prou complexe, com per embarcar-me en reflexions més contundents.
- No hi té res a veure, són dues coses...
- ...escac mat. Tres moviments. *God bless America.* El bé ha tornat a triomfar sobre el mal.
- *God bless my dick, fucking son of a bitch.*
- *Who are you talkin' about?* Una altra?
- No, i ara... amb una derrota setmanal ja en tinc ben bé prou.
- És d'hora. Com acabarem d'omplir la tarda? T'acabes la birra i anem a missa?
- Que et *donguin* pel cul.
- Una pel·li porno, doncs?
- Entraria bé
- Pacooooo... no tens cap pel·li porno?
- D'aquí a mitja hora comença el partit. Tele reservada. *Lo primero és lo primero.*
- Buff... s'omplirà el bar de vells...
- Considera'ls privilegiats que descobriran molt abans que tu (si la Mare Naturalesa no s'equivoca), el gran misteri del "més enllà".
- Ets un putu heretge provocador...
- Em cago en la Corona d'Estelles passada per les mamelles de la mare que et va parir
- Va, fotem el camp... on anem?
- Passem per l'Infierno a fer uns futbolins?
- Som-hi, els diumenges s'hi està bé.

ENCARA LA FILOSOFIA, I PACIÈNCIA!

Ricard Mirabete Yscla

ricard99@ozu.es

Els homes que dediquen la seva vida a les idees són perseguits o bé són apartats de la societat. La frase és de Luciano Canfora, filòsof italià, que és qui ho ha escrit però jo ho he dit alguna vegada en la intimitat. Ell posa l'exemple de Husserl i nosaltres en podríem afegir uns quants més. Husserl fou apartat de la universitat i perseguit pels nazis. Tots recordem el cas de Sócrates, però no tenim les imatges audiovisuals. Tant se val, tenim els diàlegs de Plató. Aquest fou venut com a esclau tot i ser un ciutadà de dret. Sócrates fou condemnat pel poder atenenc. La llista és extensa i reproduir-la seria carregós per a tots plegats.

Des de l'època greco-llatina el filòsof és aquell que investiga el món, els fenòmens de la natura, les causes del mal, el sofriment i les corrupcions de l'estat de dret. Mitjançant la raó cerca una explicació plausible i coherent del nostre entorn social. Actualment els filòsofs són intel·lectuals a l'ombra del televisor, escriptors, o bé professors d'institut o d'universitat. Quin és el paper de la filosofia avui? sortir a la tele hem vist que no, a les tertúlies humanes no hem sentit parlar-ne, a l'institut és l'últim reducte de l'humanisme. El seu llegat és desdenyat tot i ser l'arrel del pensament, la part primera de les humanitats, la pedra filosofal de tot diàleg, l'origen del coneixement científic. A l'edat mitjana els tractats mèdics eren escrits per filòsofs o monjos de formació de lletres. Això només és un apunt històric per ser conscients d'on ve la genètica.

Des de sempre hi ha hagut dos tipus de filòsofs: els qui es comprometen amb la realitat del món (Plató, Marx) i els qui es limiten a observar-lo i fer-ne una teoria global i pretesament objectiva (Aristòtil, Hegel). Plató és la síntesi més clara: la idea del bé màxim i l'actuació política pel bé de les persones.

La filosofia és reflexió i acció. Partim de la realitat objectiva i podem influir activament. No cal sortir a la tele per incidir a la vida dels altres. Plató ja va considerar que la via militar per imposar una idea és un gran error. I després de tants segles encara ho hem de repetir a tots els politicastes que administren l'estupidesa. Amb les armes no es pot conquerir la ment de les persones. S'ha de convèncer amb arguments i proves objectives, i certes!. Tots tenim al cap l'aposta bèl·lica de Bush i els seus acòlits europeus.

Les disciplines d'humanitats permeten tenir un coneixement integral de l'individu. Si augmentem el desenvolupament intel·lectual i fomentem la cultura només aconseguim d'augmentar la capacitat de sofriment, però el dolor fet consciència ens fa més forts i lliures. El progrés no pot tenir llicència absoluta per fer i desfer a mans del poder econòmic i polític. La filosofia pot barrar el pas a la inèrcia capitalista, pot qüestionar encara decisions injustes. Encara la filosofia, i paciència!

UN PROBLEMA MONUMENTAL

Laia Miralles i Puig

laiamipu@hotmail.com

Problema:

Al nord-est del continent africà se situa Egipte, un país amb una població de gairebé 70 milions d'habitants que limita al Nord amb la Mar Mediterrània, a l'Oest amb Líbia, al Sud amb el Sudan i a l'Est amb el Mar Roig i Israel. En aquest país, a l'antiga ciutat de Tebas, hi trobem el Temple de Luxor, edificat gairebé en la seva totalitat durant la XVIII dinastia per Amenofis III i Ramses II. Antigament, l'entrada d'aquest temple estava presidida per dos majestuosos obeliscs de 25m d'altura (construïts en època de Ramses II). Des de l'any 1831 però, només n'hi resta un. L'altre va ser traslladat a la Plaça de la Concòrdia de París.

La pregunta és: Hi ha algun problema en el fet que aquest obelisc s'hagi extret del temple per al qual va ser construït i se situï ara a la Plaça de la Concòrdia de París?

Plantejament:

Egipte, país de contrastos i màgics colors, de serenitat i bullici, d'experiències inenarrables, actual i mil·lenari, detallista i monumental. Passejar per Egipte és sorprendre's a cada moment, és canviar radicalment de paisatges, d'escenaris, de vivències... és una immersió obligada en un món de passions.

En arribar, El Caire: el bullici en la seva màxima expressió; persones deambulant sense sentit aparent, cotxes circulant indiscriminadament, el soroll dels clàxons estridents...; tot plegat, forma una remor tan insistent que gairebé s'acaba fonent en el paisatge. La ciutat dels morts on els panteons musulmans de famílies benestants s'han convertit en vivendes de famílies amb menys recursos. La immensa amabilitat i esgotadora insistència dels comerciants egipcis. L'elegància de les formes i el caòtic desordre. El barri d'El-Khalili, estret, fosc, pans, fruita, roba, ases, bicicletes, nens, corre, gira, torna, on sóc?

I allí, a tocar, les majestuoses piràmides de Giza, immenses, tan presents i amb tanta història, tan inexpugnables i tan profundes, situades ben bé al límit del desert. El desert, un paisatge tranquil, serè, immens, amb la línia de l'horitzó tan sols retallada per més piràmides llunyanes, un sol de justícia cau sobre la sorra i revesteix tot el paisatge d'un mateix to groguenc. Calor. Sequera.

Però a tan sols uns passos, el majestuós Nil imposa la seva presència, després d'un viatge de gairebé 6000km arriba per retallar amb decisió la monotonia del paisatge. Altre cop el contrast, l'exuberància, la vegetació, terres cultivades... en resum, La Vida. Ho sabien bé els antics egipcis, per ells el seu món, el seu país, el seu cosmos, es reduïa al Kemet, la Terra Negra, fertilitzada pel llim negre del Nil, identificada amb Osiris, déu de la fertilitat i la resurrecció. Més enllà dels límits del Kemet s'estenia la Terra Roja, infèrtil i estèril, el desert, el no res, identificat amb Set, déu de l'esterilitat i la sequera.

Em situo davant la piràmide de Keops, miro amunt i m'empetiteixo com la formiga més petita en veure que no arribo ni a l'alçada de la primera fila de pedres, queden més de 146m per sobre meu. Tanco els ulls i em situo 4500 anys enrera, m'imagino la quotidianitat d'aquells dies, picapedrers tallant grans blocs de pedra a les pedreres properes, les barques de fusta baixant pel Nil ben carregades, milers de persones col·locant dia rera dia, durant 20 anys, cada pedra al seu lloc precís, els pagesos cultivant la fèrtil terra del llindar del Nil i veient com a l'horitzó s'alcen majestuoses muntanyes que introdueixen, per primer cop en la història, una esquerda en la línia de l'horitzó. Després, entrem per un estret i llarg túnel que ens condueix a la cambra funerària i ens deixem endur per la puresa de les línies retallades i la majestuositat d'aquells blocs immensos. Increïble però cert.

Aprenem a entendre una mica els jeroglífics, coneixem les divinitats de l'antic Egipte, visitem alguns dels seus temples i les seves tombes, ens aproximem una mica als seus rituals, coneixem el seu país, el seu clima, la seva vegetació... Els contrastos i les experiències viscudes des del primer dia de l'arribada a Egipte, ens permeten entendre una mica el misteri d'aquesta civilització.

Quan arribem a Luxor veiem el temple i ens imaginem el seu significat, immersos com estem en la cultura i l'espai geogràfic que van emmarcar la seva construcció. Un espai i un clima calorós i sec que han permès que avui puguem admirar encara la seva espectacular bellesa en el seu màxim esplendor. Pot semblar obvi però l'actual Egipte és el lloc perfecte per allotjar aquestes meravelles que els antics egipcis van construir, un clima perfecte per a la conservació, un context perfecte per entendre el seu significat, un país de contrastos perfecte per transmetre la passió d'una civilització desapareguda. És possible transportar totes aquestes condicions a la Plaça de la Concòrdia de París?

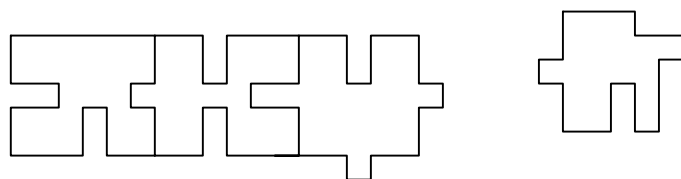
Resposta:

No, no és possible.

PUZZLING IT OVER

Guillem Miralles i Puig

guimipu@hotmail.com

III) **El viatge i primera intenció.** És un recurs fàcil recórrer als trens: un tòpic, però hi era en aquest trànsit que evoca un noséquè de transport en el sentit d'anar a llocs inconcrets (no les estacions), són altres indrets imprevistos -ni els imaginava- que et descobreixen que hi ets: què penses, que vius. Era reconfortant intuir -perquè era de nit- els que m'acompanyaven: sobris dormint, uns a baix mig tapats: eren tres, semblaven dos, i a dalt dos: tots encisadors. Un pèl abans d'això parlàvem sobre coses que no recordo gaire, trasllats sociològics d'alguna cosa no prou digna i ja se sap que inevitablement el trànsit entre el què deixes i una situació per descobrir posa nerviós; un sopar ràpid i de seguida—anàvem al gra- horitzontals: a punt de dormir. Pel que fa a mi, sense dormir: sense proposar-m'ho les cares dels qui m'acompanyaven al compartiment se m'aparagueren nítides de cop i volta (per sorpresa): complexes esferidorament reals tots els cantells fins i tot l'ànima mirant-me i no tenia res d'incomòde veure'ls així i a la vegada dormint i només van ser les primeres se n'hi afegiren aviat d'altres quatre setze trenta-dues cares mirant-me, seixanta quatre ulls, impertinents i respectuosos; educació i agudesas: inassolible punt. El tren, el tòpic m'inspirava. Aquell dia al jardinet de casa: berenàvem, parlàvem, bevíem, besàvem, miràvem: seixanta-quatre ulls: són aquests, els que veia ara, que tornaven! Eren allà: al jardinet de baix, no hi havíem pensat fins ara i amb l'estiu per venir érem feliços amb una copa de vi blanc. El tren avançava. I jo acompanyat de seixanta-quatre ulls. Com si no sabés dir perquè vingueren també, sols lliurement, no els vaig cridar, llibres que he descrit aquí. Sempre busco referents: m'ajuden a expressar-me, un mètode que em duu a destins diferents als que vaig quan començo a escriure. Com a la vida: sempre igual, començo que no sé on vaig i acabo caminant corrent, com menys ho sé al principi més lluny vaig, com més ho sé més em perdo. No he sabut canviar encara. Però els referents, els llibres dels quals parlo no els admiro més del compte, no us penseu. Els que cito i m'ajuden són imperfectes. Sí: imperfectes. Potser és el tren. No. Són llibres vius encara: imperfectes. No dormen en la indiferència.. Almenys tenen un lector que aguanta. M'adormia, no m'adormia. Tornaven per un moment les trenta-dos cares: gràcies a tots, de veritat!. Els llibres no finalitzen quan l'escriptor diu prou. Aquesta és la qüestió: només comencen llavors. Planten llavors. El què hi ha abans és el part. Tot el treball d'escriure. El creador inicia una cosa: la concep, intueix dins la seva matriu, però el protagonista principal és qui la interpreta la desxifra la rep. Sempre. Segur: no mateu el receptor, si us plau. Després d'haver-lo parit, el llibre anirà creixent. I la seva vida dependrà de la seva pròpia força i del què trobi pel camí, per tant cal fixar-se més en la vida concreta del text, com el tracten, com el maseguen, com se'l miren, què en diuen. Si algú no ho diu i no ho expressa, res val la pena. La vida real lluny de la matriu. Qui escriu marca un camí, la mirada que hem de seguir, qualsevol cosa pot explicar-se d'infinites formes i una persona només l'explica d'una manera possible. Una entre moltes. Només una. Tots els trens del món corrent alhora: molts milers, i nosaltres érem en un només. Un. Potser era el somni. M'estava adormint. Les cares dels presents a la festa m'acabaren guanyat: m'ho estimo més així, sou el meu neguit i esperança: la meua vida. Seixanta-quatre ulls que apagaren els meus. I un llibre sobre el meu cos que dormia: *La vida instrucciones de uso* de Georges Perec. Els dies a Itàlia, Roma, destí del tren, l'hauria volgut acabar d'una tirada. Era la meua **intenció**.

“cada uno de aquellos puzzles para ser resuelto, exigía un ataque, una mentalidad, un método y sistema diferentes” La vida instrucciones de uso, Georges Perec

IV) **El llibre i segona intenció.** Tornàvem a casa: no havia acabat el llibre. N’havia llegit amb pocs dies gairebé trescentes pàgines però me’n faltava un tros. Avançava resolent enigmes i dubtes, i m’apareixien preguntes. El llibre és un retrat d’un pis d’un carrer parisenc, com si li haguessin tret la façana a l’edifici (Rubèn Intente en el n^o passat de de la revista intentava fer un exercici similar) i l’autor pogués veure la vida dels actuals ocupants: les seves preocupacions i aventures; la vida dels anteriors habitants: com van morir alguns, els intents frustrats d’altres, les seves realitzacions quotidianes; la vida dels que es relacionen amb els que viuen a l’immoble: com interaccionen, les obligacions que hi contreuen, els llaços afectius, familiars; es teixen fils que a la vegada s’entrellacen i que el lector ha d’anar configurant, quadrant, cavalcant, interpretant, cosint, de fet com en un puzzle però on l’autor ha establert unes mínimes regles del joc: ha tallat, esquinçat, pensat, imaginat, polit, amb alguna cosa semblant al paper de vidre cada capítol cada peça de l’obra.

Un adinerat personatge del pis clau per entendre el llibre inicia en un moment donat el projecte de la seva vida: decideix de cop i volta aprendre a pintar amb l’objectiu de realitzar seixanta-quatre paisatges (més o menys: com els ulls que veia) de diferents llocs del món que serviran de base perquè un dels altres ocupants del pis en construeixi puzzles que el pintor haurà de resoldre un cop li siguin entregats en caixes que manufacturarà un altre veí del pis. Quan els puzzles hagin estat resolts, acabats, i cada peça estigui col·locada en el seu lloc corresponent cal que siguin de nou encolats per un expert sense que es noti cap mínim tall del gravat original per dissoldre després la pintura al lloc precís concret on es va començar el procés: exactament al paisatge on es va col·locar el cavallet per a pintar i, tancant el cicle, tornar a deixar, de nou, totes les seixanta-quatre teles en blanc. Aquesta és la intenció de Percival Bartelbooth. La seva **intenció**.

“...el problema principal consistía en permanecer neutral, objetivo, y sobre todo disponible, es decir, sin prejuicios” La vida instrucciones de uso, Georges Perec

V) **Les vacances i últimes intencions.** Ja he acabat el llibre. Les vacances s’han anat esfumant – la calor no- i ara no puc passar cap més pàgina. Passejant entre runes a Roma amb un barret al cap i l’esperança de descobrir en aquelles pedres alguna cosa més que materials inerts morts pertanyents a una època passada: buscant significats i paral·lelismes que m’ajudin entendre el present i distreient-me en petits restaurants d’estrets carrers caòtica ciutat compartint menjar i conversa amb tres habituals companys viatgers parlant de coses repetides i altres noves menjant pasta nova i altres sabudes i dormint, passejant, fent la migdiada, badant, bevent, seient, jeient. I després de Roma una barreja de llocs de muntanya i platja i gent diversa i emocions més lliures que els dies de cada dia però tot sempre al costat de *La vida instrucciones de uso* de Georges Perec. Potser les vacances també són això: alguna cosa que comença en un full en blanc amb il·lusió i que mica en mica s’ompla de colors, esperances, intents, s’entrellacen històries, vides que en realitat són d’altra gent però que ens les deixem uns dies exposades penjades a l’estenedor amb agulles. I acaben com han començat les vacances: en un full en blanc. S’acaben vaja. Com els llibres. Com tot el què té vida. La gràcia és –com sempre- el què passa entremig. La vida s’assembla a això i aquestes en són les instruccions: l’escrivim o no, el llegeixi algú o no, tindrem un llibre, una història que com totes, no arribarà mai a ser perfecta. No com hem imaginat: que l’interpreti qui vulgui, mentre hi pensi algú seguirem vius, que ens donguin vida. La vida és això: una suma d’**intencions** fins arribar a les últimes.

VI) Ho sento, Percival.

(S)AL I (S)ORRA

Francesc Parés

francesc_pares@hotmail.com

Dubtava entre aquest títol o la ja clàssica imaginació dels mestres i mestresses de ESO ... “Atenció, aatencióóó nens ara fareu una redacció : “Què he fet aquestes vacances”.

Tant li fa l'un com l'altre, anem al gra.

Aquest estiu he anat, com cada any a la platja. He menjat, també com cada any i com cada dia que vaig a la platja el meu BLT (bièltí). Us preguntareu que què és un bièltí, oi?? Un bièltí és un entrepà. De Bi, de eLi de Ti, és a dir, de (B)acon, (L)etuce i (T)omato amb maionesa de pot, per lo de la salmonela, és clar. Deliciós. A més, jo en la meva recepta particular hi afegixo dos ingredients més, que no és que millorin la recepta original però que són uns ingredients forçats per l'entorn. Jo menjo BLTSS, sí, amb (S)al i (S)orra. Això, més que la meva voluntat, ho fa la platja i una mica de vent i així l'entrepà acaba tenint textura digne de millor Ferran Adrià.

Però a lo que vamos. Assegut a la platja amb el BLTSS a la mà i la llauna de CocaCola (al limóóóón) al meu costat, veig passar una desfilada de gent davant meu. La meva platja és llaaarga com un dia sense pa (i per tant sense BLT). La gent es veu forçada a caminar per davant meu i de tothom fins arribar a un bon lloc per plantar la sombrilla. Li diré sombrilla, encara que m'ho subratlli amb una línia vermella i tremolosa el Word, m'és igual, sempre li he dit així i ni el Word ni el Pompeu (EPD, això no és un entrepà) em faran canviar els hàbits.

El fet de plantar la sombrilla és tot un ritual. Primer, fora la funda. Després, agafes el pal de baix i... gran pregunta: “On la clavo??” Com més gent opina més complicada és la elecció.

-Aquí, aquí, per tenir l'ombra allà.

-On vas a parar! Millor aquí, perquè no se'ns tiri a sobre la gent.

-I ara! Millor aquí, que així tindrem ombra tots!

I on la plantes? Dons aquí, on et peta. I perquè aquí? Doncs perquè allà no es clavava, hi havia pedres a sota i hagués volat. Per cert, heu vist mai volar una sombrilla? A mi em fa pànic: la veus allà donant voltes i més voltes, amb el pal que es va clavant cada tres metres, a una velocitat vertiginosa, i penses, com es clavi a algú que s'ha dormit prenent el sol, muntem un Cristo! (mai millor dit)

La gent que passa és un poema. Em sembla que algú va escriure un llibre que duia per títol “Ramblejant”, (era l'Espriu??). Tinc ganes d'escriure un llibre que es tituli (títoli??) “Platgejant”. És la versió estiuenca del mateix. Tu pots seure allà i, si no t'agrada prendre el sol, et plantes sota la sombrilla i veus passar la gent. Un espectacle.

A primera hora (9:00) “PIM PAM PIM PAM” passa el catxes (físic envejable) d'esquerra a dreta. 5 minuts després de dreta a esquerra. Du banyador ajustat, apretat diria jo i petiiiiit. També du ronyonera. Petita. Ulleres de sol i un discman, penjat del banyador, que deixa veure que no és amant del nudisme. La suor li fa brillar la pell, això llueix. Morenaaasso.

A primera hora també (9:12) passen dues parelles de l'inserso. Elles, banyador complet de fa sis temporades (encara aguanta) i ells banyador de pantaló lligat sota una prominent panxa aconseguida amb l'esforç a taula durant vint anys. Ells dos van davant, xerren fort, de feina. L'un és taxista i l'altre té la “larga enfermedad”, que a simple vista i per a ell, tot un chollu. Amb les sombrilles, 4 cadires de plàstic plegables i una bossa també de plàstic del Champion carregada de 4 entrepans (cohrizo del pueblo) embolicats amb paper d'alumini i amb una ampolla de vi (també del pueblo) i una de gasosa, per matar-li una mica la fortor. Elles, cinc metres darrera, carreguen uns immensos bolsus. Com de palla. Només s'endevina el que hi pot haver, però prefereixo no fer-ho.

A primera hora però una mica més tard (9:30, s'han perdut), passa la família italiana. Primer: Sergio, pater família. Cabell negre, ulleres negres, pèl al pit, caminar elegant, esquena tiessa, prim. Segons: SergiETTO i Carla. Criden més que la mitja dels italians, que ja és cridar. Carla estira els cabells de SergiETTO que s'hi torna tirant-li sorra a la cara. Ells ploren i criden, Sergio passa, Giovanna (la mare) també. Giovanna és un repertori de moda italiana d'imitació. Pareo groc imitació de D&G, ulleres Sergio Taccini, pamela vermella de 40cm de vol a tot vol. També és elegant, però després ve la viva imatge d'ella mateixa dintre de 20 anys: la Mamma. La Mamma, en realitat és la Mamma de la primera Mamma (Giovanna). Són iguals però fent la fotografia amb vint anys de diferència. Va vestida exactament igual, però carrega unes quantes arrugues més. No ho sembla però és la que mana. Que com ho sé? Doncs perquè para a 3 metres de mi i, amb la lliçó apresada de Luciano (que lluny de ser el seu marit du per cognom Pavarotti), crida:

-Qüesta é la nostra piazza (es nota que no sé italià, oi?)

I, primer, segons i tercera, paren de cop i es giren i criden. Podria provar de transcriure el que van dir, però el solapament de crits de la família no em va permetre entendre res més que el desacord total amb la Mamma. No obstant, la Mamma guanya i el matí tranquil a la platja s'esvaeix.

Després de 10 minuts de rebombori dels veïns, passa en Mokumba. Ataviat amb una manta negra com la nit, amb una pell negra com la nit i una gran bossa Puma, també negra com la nit, sembla mentida que pugui caminar tant carregat sense patir una insolació. Uns ulls i unes dents blanques com la neu se'm acosten riallers i m'ofereixen, entre altres delícies: David Bisbal, Isabel Pantoja, Los Panchos i Camela. Amb un somriure a la boca (no tan evident com el seu) li agraeixo l'interès però declino la oferta. Marxa.

SergiETTO s'encapritxa de la Pantoja (evidentment per desconexença) i la Mamma(2) li compra. Mokumba és prou espavilat per veure que la Mamma, (ja d'edat avançada) encara no s'aclara amb els euros i desconeix el valor de mercat del CD pirata i li clava 23 euros per la copia. Un matí rodó, deu pensar.

Per la llunyania s'acosta la remor d'una barca i la barca que la provoca. L'estela, més gran que no la pròpia embarcació, s'eleva uns tres metres per sobre l'horitzó. Ell, una mica piju, melena al vent, condueix gas a fons des de fa tres hores. Ella pensa, també des de fa tres hores, en quan afortunada és de tenir un marit com el seu. La filla, rossa, no pensa en gaire més que en quan arribaran. Arriben, just davant meu. Baixen velocitat i s'acosten poc a poc. Ella obeeix les ordres del capità, ell exerceix com a tal i ella petita espera el moment. Ella salta de l'embarcació i amb l'aigua pels genolls, aguanta la proa a ran de sorra. Ella petita, després de la mirada de complicitat i aprovació de la mare, també salta. Suca mitja tovallola però finalment arriba a la sorra. Terra ferma!, deu pensar. El capità llavors treu sombrilla, bosses, tovalloles, i l'equip complet de submarinar: ulleres, peus de pato, el ganivet de panturrilla i l'arpó. Segur que avui pesco, pensa. Torna al timó, engega de nou la barca i s'allunya 20 metres per tirar l'ancla mentre elles (gran i petita) preparen, al meu costat, el que serà el seu racó durant el dia de platja. Ell arriba, melena mullada, i després de pensar-s'ho una estona, planta la sombrilla allà on li peta, dóna mitja volta, contempla l'horitzó del mar i espera, dissimuladament i pacient a que el racó estigui ben a punt. De la nevera blava, rectangular, en surten: llauna de fanta de taronja, per ella petita, coca-cola light (sin lomóóón, oh!!..) per ella gran i ampolla Budwiser (para los no cerveceros) per a ell. Apareix, també de dins la nevera, que comença a semblar la bossa de la Mary Poppins, una bossa de patates fregides, uns berberetxos (aquests porten la sorra ja de fàbrica), un pot d'olives farcides, atenció, de pernil serrano i una safata embolicada amb paper de pastisseria plena de canapès.

Tots, Sergio, Mokumba, inserso al complet, físic envejable i jo ens ho mirem, perquè no dir-ho amb una cara a mig camí entre la ràbia i l'enveja. Tots callem menys en Sergio, que es posa a cridar no sé què per desfogarse: la víctima de la seva ira és la Carla, que en aquell moment ha comès l'error de tirar per terra el castell de sorra en el que el pare no hi ha col·laborat per res.

Obren els canapès -macatxum l'ou, qui en tingués- les olives, fresques, els berbes, les patates i les llaunes -el meu BLT ha quedat a l'alçada del betum. Ells mengen mentre els nostres sistemes digestius segueixen l'instint de Pavlovsky (es diu així?) i segreguen el que no haurien de segregar perquè no provaran l'aperitiu.

PIM PAM PIM PAM, deu portar ja per lo menos tres maratons, però no para. Comença a denotar signes de debilitat (ja era hora!): arrossega lleugerament els peus. Para, noi, que t'agafarà algo!

L'inserso ja va de tornada: -Sí, es que a la playa hay que ir temprano por la mañana: a partir de las diez – diez y media ya no hay quien lo aguante. Tenen raó, més aquest estiu, però som massoques. Mokumba ja torna, més lent que físic envejable i amb una bossa sensiblement més buida, una butxaca sensiblement més plena i un somriure notablement més ampli.

Com que són les diez – diez y media, i tot i estar sota la sombrilla platgejant, fa calor, decideixo que la meva jornada playera ha arribat a la fi. M'uneixo a la cua de l'inserso (no hagués pogut seguir el ritme de físic envejable) i al nostre ritme tornem, platja enllà, cadascú a casa seva, amb unes ganes immenses de dutxar-nos i treure'ns de sobre la sal i sorra.

FROM THE CRADLE TO THE GRAVE

Sr. Polissó

SrPolisso@hotmail.com

(*J'suis l'pornographe, du phonographe, le **polisson** de la chanson. G.Brassens*)

FROM THE CRADLE TO THE GRAVE

(o del bressol a la tomba)

Panxa enlaire o bé de bocaterrosa,
al bressol i a la tomba. I aleshores,
del cotxet a la cadira de rodes:

bassal de clarobscur,
xarrup de coloraines,
tot plegat perquè al final, a la coda,
ens trobem altre cop a mitja alçada,
empesos per algú
a fer la greu becaïna.

Un balanç tan nul no ens pot fer basarda,
si movem el cul durant l'interludi,
durant l'única farsa.

Ballem un bugui-bugui,
i a trepitjar-se, doncs.

MANIFEST PER UNA ARQUITECTURA DE PAISATGES

Josep Ricart Ulldemolins

ricartull@hotmail.com

OBJECTE/PARAULA

“..Veurà, el mon està fragmentat, senyor. No només hem perdut el nostre sentit de finalitat, també hem perdut el llenguatge amb què poder expressar-ho.

...perquè les nostres paraules ja no corresponen amb el món. Quan les coses estaven senceres ens sentíem segurs que les nostres paraules podien expressar-les. Però poc a poc aquestes coses s’han partit, s’han fet miques, han caigut en el caos. I tanmateix les nostres paraules segueixen essent les mateixes. No s’han adaptat a la nova realitat.

...per tant, la paraula ja no pot expressar la cosa. És imprecisa; és falsa; oculta allò que hauria d’explicar.”

Paul Auster “La trilogia de Nova York”.

El llenguatge ha perdut la seva capacitat d’aclarir, de ser el codi comú als seus usuaris, també l’arquitectura com qualsevol activitat cultural ha recorregut al llenguatge per a definir els seus objectes i per tant també en pateix les seves carències. Utilitzar el llenguatge per anomenar arquitectures exigeix que sintetitzem la nostra disciplina en objectes, utilitzem llenguatge quan l’arquitectura es fa cosa, quan es converteix en edifici.

Quan l’home fa objectes, coses que puguin ser anomenades, ambiciona un nivell mínim de comprensió i acceptació social. La comprensió es la finalitat última de les ambicions del creador, aspirem a ser entesos ja que aquest diàleg implica un alt nivell de reconeixement individual. L’objecte comprensible necessita d’un **codi**, un ajust conegut per creador i pel receptor,... s’estableix doncs una relació significat-significant on el significant es converteix en llenguatge representatiu de la cosa.

Hem de trobar alternatives... eliminar la codificació, allunyar-nos de processos no específics de l’arquitectura. L’arquitectura s’ha d’edificar sense convertir-se en cosa, hem doncs d’edificar paisatge. Hem de defugir els objectes, evitar els edificis que puguin ser anomenats, aspirem a proposar **“organitzacions materials dipositaries de significats previs a la constitució de llenguatges representatius”**¹

Defensem l’arquitectura entesa com un fenomen **INTEL·LIGIBLE** sense recórrer a llenguatges representatius. El paisatge ens apareix d’igual manera, sen’s fa comprensible sense necessitat d’utilitzar un codi mes o menys arbitrari, sustentat en l’historia o la tecnologia.

Contemplar la silueta de l’arquitectura, l’ombra, el confort, el calor, odiar-la o estimar-la sense definir-la a través de llenguatges, viure-la o defugir-la.

En els últims trenta anys l’escultura ha obert un procés que no deixa de ser un altre aspecte de la mateixa discussió: **ABANDONAR LA RELACIÓ ESCULTURA OBJECTE.**

“L’art plàstic ha assumit l’ambició d’al·ludir a un ordre espacial superior”² (una habitació, un carrer, una muntanya). La manca de canons ha generat gran diversitat de formats i tamanys però l’existència de l’espai es comú i s’ha convertit en el factor determinant. L’escultura objecte

---

¹ Alejandro Zaera “*Herzog y de Meuron; entre el rostro y el paisaje*”

² Pablo Llorca “*La escultura sin limites*”

centre d'una sala d'un museu està superada, l'espai sala es part fonamental de la creació, l'objecte per si mateix s'ha devaluat.

L'escultura pot seguir sent anomenada com a tal, però no escapa a ningú que la seva referència a l'escala humana ha sigut substituïda per una ambició d'intervenir en una escala espacial superior.

Les obres de **Richard Serra** només poden ser enteses a través del moviment, les obres de **Robert Smithson** com la "spiral jetty" han de ser recorregudes per a poder entendre la seva natura geomètrica i material i ni tan sols aquesta comprensió és essencial per a gaudir de l'obra. Només el recorregut continu permeten el complet coneixement d'aquestes obres, l'adopció de diferents punts de vista significa la descentralització de la posició omnímoda de l'espectador.

Per la seva condició de forma en l'espai es pel que podem seguir anomenant-les escultura, per la seva voluntat de relectura de l'espai i modificació del mateix es pel que ja no podem anomenar-les objectes.

De la mateixa manera que l'escultura aspirem a reinterpretar l'objectiu de fer arquitectura; Per la condició de l'arquitectura de construir formes en l'espai es pel que podem seguir anomenant-les edificis, PERÒ LA NOSTRA VOLUNTAT D'INTERACCIÓ AMB EL PAISATGE deixarà en segon terme una definició codificada. Un nom que només ens explicarà la funció que allotja.

Si l'edifici no té nom (significant), tot el seu significat es resumirà en la seva presència en un paisatge i aquest quedarà inevitablement redefinit per la voluntat de l'edifici de pertànyer al paisatge de la costa, de la ciutat, de la sala, del jardí...

EL PERQUÈ DE TOT PLEGAT

L'arquitecte és per definició una figura condicionada; el solar, les condicions atmosfèriques, les condicions climàtiques, la política, la propietat...La seva llibertat consisteix en jerarquitzar aquestes coaccions i per tant prioritzar unes respostes en front d'unes altres.

Qualsevol projecte, inclòs l'habitatge, permet parlar sobre el paisatge que queda irremissiblement modificat per la presència de l'edifici. La meua llibertat consisteix en triar aquesta relació com a condició prioritària a respondre.

XXIV

Quina tarda, avui...!

Hora baixa d'estiu
(quan tota cuca viu),
entre el verd del prat
(i el verd dels seus ulls)
i l'aigua del llac
(i el seu tors ben nu).

Quina tarda, avui...!
Quin moment més etern...!

M'abandonaria tota
a les mans del seu seny,
als dits del seu cor,
a la pell de la passió
que es filtra per l'esclatxa
dels maldecaps de Napoleó...

Quin moment més etern...!

L'instant que em dedica,
l'esguard llaminer,
és com una pluja
de mel i metzines,
ara encerta, adés esbrina
si em vol seva...

quin somniar!

El temps s'allarga i cus l'estona
mentre sola torno al món (i)real d'imaginar...

NOU HAIKÚS EN ELLA

Joan Soler i Jiménez

bunyol_de_quaresm@hotmail.com

“S’abraonà damunt meu, i em digué que em volia trencar la cara ...” (Ja sabeu qui).

El Toni, la Zina i el Jordi, entre Cadaqués i Oix, són membres procreadors d’aquesta il·lusió òptica.

Distintes impressions les que amb la conversa, amb una sola conversa, hom pot elevar al camp poètic. Eterna dicotomia forma-contingut, en la conversa. Vell debat el de la crisi del contingut i el de l’estètica del forma. No hi afegim teoria, ni dogmes nous. Ens movem entre discursos sabuts i pronunciats mil vegades, fins i tot per les veus doctes i autoritzades. Per molt que s’intenta no surt res de nou que no sapiguem ja. I és aquí on detectem el problema. No es tracta d’afegir res de nou, no tenim un esperit cartesià de debutants en l’absolut. Volem simplement procrear.

Tres tristes tasses,
trobo totes trencades.
Terrible trampa.

La primera prova ens condueix a la forma. Tot amb B mat, Ot! La forma ens derrota en la juguesca i alleugera el riure. Però no convenç quan es pretén comunicar. Aleshores cadascú promet.

El músic,

Canta que canta
enyor, respir i calma.
Canta o Calla!

L’enamorat, que no ho està, però se n’hi creu. Diu que s’hi assembla, però com sempre, dubta. No hi ha amor, sinó forma d’amor. Tem i emana,

Amb mi et quedes
lluny deixa la distància,
no m’abandonis.

Silenci malva [segons ell el silenci només pot ser de color malva]
malgrat l’amor que besa,
ànima de gel.

I així ens confessa haver-ho comprovat dies després quan el miratge d’amor es consolida de nou en gel trinxat amb trinxador [i diu que d’això s’en diu figura etimològica, se sent poeta ... què hi farem]. L’obsessió del delit d’amor enamorat d’una mort més o menys morada, el porta a difamar,

L’obscuritat,
quant a tenebra fosca,
m’ennuvola ...

I és que la obscuritat de l'encís mefistofèlic, mai pot ennuvol·lar. Ofega, diu ella. Però depèn potser de la forma inusitada o plasmàtica, la que o bé ens endinsa en la profunda gorja o bé ens projecta envers l'inspiració. S'ofega, no pot fer-hi res. I ella s'allunya sense haver-se arribat a enamorar. Això pensa ell. Si ho hagués fet, potser hauria vist més. S'ofega de forma habitual. Amb el voler provar, i amb el constant neguit de la soledat, i pensa,

Caminant muta,
el desig que masturba, [quan en ella li envia, canvia conscientment per “(p)ert(u)rba”, Traïció!]
la pau calenta ...

I s'entristeix en dinàmiques conegudes.

Dos mesos després els membres de la primera conversa es resituen allí, a la gorja que hi ha en el camí de Sant Miquel d'Hormoier, a prop d'Oix. L'aigua freda, però blana; l'aire calent, però lúcid; l'amor cansat, però alliberat; la pedra blanca, aturada, present ...
Els primers banys entonen l'esperit i,

En els aspres, pedra,
l'aigua fresca s'endança,
roman per sempre [o “romanguí per sempre” suggereix el Toni, que és també el creador de la primera opció].

L'afrau pregona
no amaga res, formosa.
La por l'aïlla. [I la Zina em diu que demana pensar-hi molt. Li dic que la forma la confon i que no es tant complex, com a l'inici pot semblar. Em diu que ara, que ara ja l'entén. Era evident].

La recerca continua. Sigui a Cadaqués o a Oix. La necessitat, no només de forma, sinó també d'estètica separada de la forma, ... la necessitat de contingut i de .... ara ho veig! No es tracta de res més que de procrear, d'observar el resultat i d'afegir-hi, tot seguit, contingut. Heus aquí la trampa i la desil·lusió, a la merda! Clar que potser Chillida tenia raó [per força la tenia perquè simplement relatava la seva experiència], quan observava que començava a forjar abans de saber exactament què cercava. A mida que avançava, denotava certa força en l'estructura i aleshores continuava per aquell camí encetat.

estufa